

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Waldemar Płóciennik

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w trybie art.535 § 5 k.p.k. w dnia 20 marca 2024r.
w sprawie **A. P.**,
w przedmiocie wydania wyroku łącznego,
kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich,
na korzyść skazanego,
od postanowienia Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju,
z dnia 6 września 2021 r., sygn. akt II K 6/21,

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Jastrzębiu Zdroju do ponownego rozpoznania.**

[J.J.]

Waldemar Płóciennik Dariusz Świecki Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju postanowieniem z dnia 6 września 2021 r., sygn. akt II K 6/21, na podstawie art. 569 k.p.k., art. 572 k.p.k. oraz 81 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. *o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086; dalej: Tarcza 4.0), umorzył postępowanie w

przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec skazanego A. P. Postępowaniem tym objęte były następujące prawomocne wyroki:

1. Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu z dnia 12 grudnia 2006 r., w sprawie o sygn. akt VI K 810/06. Wyrok uprawomocnił się z dniem 20 grudnia 2006 r.;
2. Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dnia 15 kwietnia 2009 r., w sprawie o sygn. akt VI K 114/09. Wyrok uprawomocnił się z dniem 23 kwietnia 2009 r.;
3. Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 23 lipca 2009 r., w sprawie o sygn. akt II K 657/09. Wyrok uprawomocnił się z dniem 17 sierpnia 2009 r.;
4. Sądu Rejonowego w Rybniku, z dnia 6 października 2010 r., w sprawie o sygn. akt IX K 1719/10. Wyrok uprawomocnił się z dniem 14 października 2010 r.;
5. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 2 grudnia 2010 r., w sprawie o sygn. akt II KI 964/10. Wyrok uprawomocnił się z dniem 10 grudnia 2010 r.;
6. Sądu Rejonowego w Cieszynie z dnia 3 grudnia 2012 r., w sprawie o sygn. akt II K 1465/12. Wyrok uprawomocnił się z dniem 24 kwietnia 2013 r.;
7. Sądu Rejonowego w Cieszynie z dnia 13 stycznia 2014 r., w sprawie o sygn. akt II K 646/13. Wyrok uprawomocnił się z dniem 21 stycznia 2014 r.;
8. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 29 września 2017 r., w sprawie o sygn. II K 690/17. Wyrok uprawomocnił się z dniem 7 października 2017 r.;
9. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 1 lutego 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K 1155/17. Wyrok uprawomocnił się z dniem 9 lutego 2018 r.;
10. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 5 czerwca 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K 793/18. Wyrok uprawomocnił się z dniem 13 czerwca 2018 r.;
11. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 23 sierpnia 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K 942/18. Wyrok uprawomocnił się z dniem 31 sierpnia 2018 r.;
12. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 listopada 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K 888/18. Wyrok uprawomocnił się z dniem 15 listopada 2018 r.;
13. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 11 grudnia 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K 1944/18. Wyrok uprawomocnił się z dniem 19 grudnia 2018 r.;
14. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 25 czerwca 2019 r., w sprawie o sygn. akt II K 452/19. Wyrok uprawomocnił się z dniem 3 lipca 2019 r.;
15. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 14 stycznia 2020 r., w sprawie o sygn. akt II K 850/19. Wyrok uprawomocnił się z dniem 25 czerwca 2020 r.;

16. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju z dnia 10 grudnia 2020 r., w sprawie o sygn. akt II K 523/20. Wyrokiem tym A. P. został skazany za czyn popełniony w dniu 21 października 2015 r., a wyrok uprawomocnił się z dniem 18 grudnia 2020 r.

Orzeczenie nie zostało zaskarżone przez strony postępowania i uprawomocniło się w dniu 21 września 2021 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Rzecznik Praw Obywatelski, zaskarżając go w całości na korzyść skazanego A. P., zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa materialnego, tj. art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. *o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19*, poprzez dokonanie jego błędnej wykładni, polegającej na przyjęciu, że w/w przepis wyklucza możliwość łączenia kar pozbawienia wolności prawomocnie orzeczonych do dnia 23 czerwca 2020 r. z karą pozbawienia wolności prawomocnie orzeczoną po tej dacie, co w konsekwencji skutkowało umorzeniem postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego, wobec A. P. na podstawie art. 572 k.p.k.”.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Jastrzębiu - Zdroju do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co skutkowało jej uwzględnieniem na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k., uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jastrzębiu-Zdroju.

Umorzenie przez Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sprawie wynikało z przyjęcia, że skoro jeden z prawomocnych wyroków będących przedmiotem tego postępowania został wydany po wejściu w życie art. 81 Tarczy 4.0, tj. od dnia 24 czerwca 2020 r. (chodzi o wyrok Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 12 grudnia 2020 r., sygn. akt

II K 523/20), a wszystkie pozostałe prawomocne wyroki wymierzające skazanemu karę wydano przed wejściem w życie tej ustawy, to nie ma możliwości wydania w sprawie wyroku łącznego obejmującego wszystkie powyższe wyroki.

Należy odnotować, że zgodnie z art. 81 ust. 1 i 2 Tarczy 4.0 przepisy Kodeksu karnego dotyczące kary łącznej stosuje się w brzmieniu dotychczasowym do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zaś w brzmieniu nadanym Tarczą 4.0 do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Jednakże, jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 października 2021 r., sygn. akt I KZP 2/21, choć przepisy art. 81 Tarczy 4.0 mają w stosunku do art. 4 § 1 k.k. charakter przepisów wyjątkowych, to jednak nie odnoszą się do kwestii łączenia kar prawomocnie orzeczonych do dnia 23 czerwca 2020 r. z karami prawomocnie orzeczonymi po tej dacie. Wyjątkowy charakter regulacji art. 81 Tarczy 4.0 nakazuje ich wąską interpretację. Innymi słowy wprowadzone tam wyjątki od zasady określonej w art. 4 § 1 k.k., nie podlegają wykładni rozszerzającej, rozciągającej zakres zastosowania na przypadki, które nie zostały tam wyraźnie opisane. W konsekwencji przepisy art. 81 ust. 1 i 2 Tarczy 4.0 nie wyłączają stosowania art. 4 § 1 k.k. w sytuacji, gdy tylko jedna z kar, których połączenie sąd rozważa w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego, została prawomocnie orzeczona do dnia 23 czerwca 2020 r. albo po tej dacie.

Innymi słowy, ustawa nowelizacyjna może zawierać klauzule wyłączające stosowanie ogólnych reguł intertemporalnych, czyli stanowić *lex specialis* w odniesieniu do unormowania zawartego w art. 4 § 1 k.k. (zob. postanowienie SN z dnia 10 marca 2022 r., sygn. akt V KK 46/22). W tym przypadku Tarcza 4.0 określiła sposób postępowania w dwóch precyzyjnie opisanych przypadkach: gdy łączy się kary prawomocnie orzeczone do 23 czerwca 2020 r. oraz gdy łączy się kary prawomocnie orzeczone po 23 czerwca 2020 r. Rację ma jednak Rzecznik Praw Obywatelskich podnosząc, że z art. 81 Tarczy 4.0 nie można wyprowadzić normy uniemożliwiającej łączenia prawomocnych kar orzeczonych zarówno przed, jak i po 23 czerwca 2020 r. Przeciwnie, taka sytuacja jest możliwa, a zastosowanie w takich przypadkach znajdzie na zasadach ogólnych art. 4 § 1 k.k.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju weźmie pod uwagę daty orzeczonych prawomocnie kar objętych postępowaniem o wydanie wyroku łącznego, a następnie zastosuje art. 81 Tarczy 4.0 oraz art. 4 § 1 k.k. w opisanych powyżej zakresach.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[J.J.]

[ms]

Waldemar Płóciennik Dariusz Świecki Barbara Skoczowska